

Шкільні традиції сучасності

Козацькому роду нема переводу

Для київського закладу загальної освіти № 13 вже стало традицією проводити до Покрови Пресвятої Богородиці та Дня захисників і захисниць благодійні ярмарки зі збором коштів для наших воїнів. Цього року нам пощастило доєднатися до проекту Київської Малої академії наук учнівської молоді «Незламність – генетичний код української нації», в рамках якого й було організовано наш ярмарок «Козацька Покрова» на підтримку ЗСУ, посвята учнів у козацьку організацію «Микільська Січ ім. Михайла-Станіслава Кричевського» та змагання серед козацьких куренів – «Козацький гарт».

В умовах війни з росією дуже важливим для виховання учнів є залучення їх до волонтерського руху, який з новою силою активізувався від 24 лютого 2022 року. Участь дітей у ярмарці дає змогу дітям відчувати причетність до допомоги нашій армії, а долучення до козацької організації – зрозуміти суть нашої одвічної боротьби за незалежність.

На благодійному ярмарку продавалися різноманітні смаколики та вироби, виготовлені як руками дбайливих батьків, так і самих учнів. Серед запропонованого асортименту – випічка та солодощі. На ярмарку можна було придбати різноманітні страви, вироби ручної роботи, сувеніри, сфотографуватися у спеціально створених фотозонах тощо.

Відвідавши ярмарок, кожен отримав незабутні емоції, а головне – підтримав наших захисників. Завдяки батьківському, учнівському та педагогічному колективу школи було зібрано 98 тис. гривень! Ці кошти передано на придбання машини для 57 бригади, яка зараз на Донецькому напрямку.

Паралельно з ярмарком вперше проходила посвята в члени козацької організації «Микільська Січ ім. Михайла-Станіслава Кричевського». Посвяту здійснила гетьман **Марія Ананьєва**. Учні із захватом долучилися до цієї цікавої традиції, були записані до реєстру, отамани отримали свої булави, курені – корогви;

поїли кулешу, після чого приступили до «Козацького гарту».

Під час «Козацького гарту» діти змогли проявити не тільки свою фізичну витривалість, а й розум і кмітливість. Переможцями того дня став кіш «Борщ» учнів 5-А класу.

Цікавим є започаткування цієї традиції та створення самої організації, яке розпочалося з написання науково-дослідницької роботи в Київській МАН учнівської молоді, відділенні філософії та суспільствознавства, секції педагогіки (методист **Лариса Карчина**) учнем 9-В класу **Олександром Македоном**. У 2022 р. Олександр виявив зацікавленість у дослідженні історії козацтва, а саме того, як тоді навчали його ровесників, і ця наукова робота переросла в дещо більше. У 2023 р. було створено козацьку організацію «Микільська Січ ім. Михайла-Станіслава Кричевського» на базі СЗШ № 13 м. Києва, що була покликана об'єднати учнів, які хочуть дізнатися більше про славетну історію козацтва. Ця ініціатива Олександра є особливо важливою в умовах війни росії проти України і допомагає учням більш детально розібратися в історії козацтва як важливій добі в історії України, і що найважливіше – розвінчати міфи, фейки та наративи, нав'язані нам спочатку російською імперією, советським союзом, а потім і сучасною росією.

Свічка пам'яті

Навчально-просвітницьке заняття-реквієм «Запалимо свічку у Світлиці...» в межах проектів «Музейна педагогіка в освітньо-культурному просторі Києва: проблеми, сьогодення, перспективи» і «Незламні – генетичний код української нації» відбулося в СЗШ № 13. На цьому

заході учні разом з керівником секції педагогіки Ларисою Карчиною говорили про голодомор як геноцид українського народу і вкотре нагадали різницю між голодом та голодомором. Голодомором ми вважаємо ті події, оскільки організовано їх було навмисно у 1932-1933 роках очільниками советського союзу. Скоєний з насильницькими намірами остаточно ліквідувати спротив та опір українського народу комуністичному режиму і небажанням бачити нескорену Україну.

Також не обійшли стороною згадки і про два інші голодомори 1921-1923 рр. та 1946-1947 рр., які також носили характер геноциду українського народу. До нинішнього дня нам достеменно невідомо про кількість жертв тих страшних часів, коли українці вимирали цілими родинами, селами та містечками.

Нині під час чергового акту геноциду українського народу зі сторони росіян ми маємо говорити про голодомор знов і знов, маємо пам'ятати жертв советського тоталітарного режиму і – найважливіше – вшановувати пам'ять загиблих та ні в якому разі не забувати про це!

На вшанування пам'яті жертв Голодоморів, у шкільному музеї-світлиці Спеціалізованої загальноосвітньої школи № 13 ім. І. Хитриченка учні запалили свічку пам'яті.

Назар ЧЕКИШ,
заступник директора
з навчально-виховної роботи
СЗШ № 13 ім. І.Хитриченка
м. Києва

Не згасне ім'я України, доки в нас пам'ять жива

У Музеї Олесь Гончара, що у школі № 76 м. Києва, яка носить ім'я письменника, 29 листопада відбувся захід-реквієм за жертвами Голодомору 1932-1933 рр. Тематичну презентацію підготували учні 6-В класу на чолі з класною керівницею **Наталею Прищепок**.

«Без минулого немає майбутнього» – вираз, що став загальноживим, проте назавжди збереже свою актуальність. Тяглість історії – це те, що визначає народ. Ми маємо пам'ятати своє минуле, щоб упевнено будувати краще майбутнє. Є багато дискусій про те, з якого віку потрібно обговорювати з дітьми психологічно складні теми. Учителі ж переконані, що починати можна змалку, потрібно лише знайти грамотний підхід.

Шестикласники навчаються за програмою НУШ, що зумовило певні особливості при підготовці до заходу. Основною метою було донести до дітей історію про трагічні події українського народу з

урахуванням особливостей сприйняття, коректно піклуючись про їхнє ментальне здоров'я.

На заході діти розповідали уривки віршів, переглянули мультфільм «Голодний дух», зробили тематичну інсценізацію, а також напередодні, 25 листопада, долучилися до загальнонаціональної акції «Запали свічку». Завдяки різнобічній роботі вчителя української мови і літератури та екскурсовода музею **Олександри Мороз** учні дійсно відчували скорботу за жертвами Голодомору та щиро промовляли поетичні рядки.

Директор школи **Олена Знак** зауважила, що Голодомор – страшна подія в історії народу, це була непоправна втрата мільйонів безневинно вбитих українців. Але доки ми пам'ятатимемо і шануватимемо пам'ять загиблих, доти і матимемо право на життя.

На заході була присутня гостя – керівник секції педаго-

гіки відділення філософії та суспільствознавства Київської МАН учнівської молоді **Лариса Карчина**, яка розповіла про трагічні сторінки історії нашої держави – цей злочин ХХ століття, метою якого було знищення українського народу як нації. На жаль, історія повторюється знову, через 90 років після Голодомору росія знову застосовує проти українців геноцид, щоб знищити нашу ідентичність, культуру, мову, а відтак – знищити українську націю. Зараз російські окупанти нищать наші міста і села, масово вбивають і депортують українців, а в 1932-1933 роках морили людей голодом, відбираючи усі засоби

існування.

Усі учасники заходу вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

Голодомор 1932-1933 років – це воїстину жахлива та повна скорботи сторінка історії України. Ми маємо пам'ятати трагічне минуле наших пращурів, брати відповідальність за своє краще майбутнє.

Тамара КОВАЛЕНКО,
заступник директора
Спеціалізованої школи № 76
з поглибленим вивченням
української мови
та літератури
імені Олесь Гончара,
м. Київ

Сучасний українець – який він?

Круглий стіл «Хто такий справжній українець», на якому зустрілися вихованці та випускники Київської МАН учнівської молоді, столичні школярі, студенти, експерти й науковці, відбувся 22 листопада у Національному музеї Революції Гідності. Він був присвячений Дню Гідності та Свободи й проходив у межах реалізації проєктів «Незламність – генетичний код українців» та «Музейна педагогіка в освітньо-культурному просторі Києва: проблеми, сьогодення і перспективи».

У режимі роботи міні-тренінгу учасники обговорювали, яким є справжній українець, які риси йому притаманні, які погляди він обстоює, які ідеї боронить. Учасники спільно виконували завдання, занурювалися в різні історичні періоди державотворення, напрацьовували своє розуміння духовних і національних цінностей.

А ще згадували слова Великих Українців – гідних, чесних, відданих, як от: «...ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо бути», – В'ячеслав Липинський;

«Дай Боже нам любити Україну понад усе сьогодні – маючи, щоб не довелося гірко

любити її, втративши. Настав час великого вибору: або єдність і перемога та шлях до світла, або поразка, ганьба і знову довга дорога до волі», – В'ячеслав Чорновіл.

Розуміння гідності як першооснови соціального і правового буття кожного громадянина. Усвідомлення своєї громадської цілі, громадянського обов'язку, дотримання прав та свобод. Розвиток цивілізаційного шляху розвитку України та виховання готовності його захищати. Це і є основні якості, риси та позиція справжнього Українця.

Нині питання утвердження української національної та громадянської ідентичності як складника забезпечення національної безпеки України та формування активної громадянської позиції, національно-патріотичного виховання є першоосною.

Надзвичайно вдячні, що серед присутніх були **Остан Стасів** – учасник Революції Гідності, а нині – воїн ЗСУ, **Максим Гальченко** – директор Інституту обдарованої дитини НАПН України, **Тетяна Федуніна** – директор Спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів з поглибленим вивченням англійської мови № 85 м. Києва, **Володимир Васинюк** – провідний фахівець НЦ МАН України, **Олександр Юров** – почесний посланець освітян нескорених міст України.

Лариса КАРЧИНА,
керівник секції педагогіки
відділення філософії
та суспільствознавства
Київської МАН
учнівської молоді,
методист вищої категорії